

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 27-11-2020
Sagsnr.: 20/15927

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

Tillæg til miljøgodkendelse af kvægbruget på Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 28. november 2020 meddelt miljøgodkendelse til kvægbruget på Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro matr. nr. 39, Nr. Hostrup, Egvad efter husdyrbrugloven¹.

Ejendommen meddeles tillæg til miljøgodkendelse til følgende eksisterende produktionsarealer, gulvtyper og dyretyper samt tekniske anlæg og opbevaringsanlæg:

Eksisterende staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Goldko/kælvningsstald (bygning 10) Gulvtypen ændres fra spaltgulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2.575 m ²	519 m ² 1.089 m ²
Kostald (bygning 6) Gulvtypen ændres fra spaltgulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	4.375 m ²	2.886 m ² 135 m ²
Kalvestald 2 (bygning 3)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	904 m ²	670 m ²
Kalveplads (bygning 8)	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse	766 m ²	100 m ² 84 m ²
Kalvestald 1 (bygning 7)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	315 m ²	151 m ²
Malkecenter og separation (bygning 9)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	1.177 m ²	144 m ²
			5.778 m²

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Nye staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Ny stald	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.896 m ²	1.400 m²

Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Indhold	Rumindhold	Overfladeareal
Gyllebeholder Bygning 13 GB1	Gylle	3.000 m ³	700 m ²
Gyllebeholder Bygning 14 GB2	Gylle	3.500 m ³	813 m ²
Gyllebeholder Bygning 15 GB3	Overfladevand	1.020 m ³	253 m ²

Nye gødningsopbevaringsanlæg og sandvaskerplads

Opbevaringsanlæg	Indhold	Rumindhold	Overfladeareal
Gyllebeholder evt. med teltoverdækning Bygning 16 tidligere GB4	Gylle	5.000 m ³	1.450 m ²
Ny møddings- og sandvaskerplads Bygning 12	Fast husdyrgødning/dybstrøelse og sandvaskerplads	608 m ² heraf 569 m ² til fast gødning og 39 m ² til en sandvasker	608 m ²

Øvrige nye anlæg

Der godkendes følgende nye øvrige anlæg:

- 1.080 m² ensilageplads.

Øvrige eksisterende anlæg

- Maskinhus (bygning 2)
- Maskinhus (bygning 3)
- Eksisterende plansiloanlæg (bygning 4)
- Foderlade (bygning 3)

Tillæg til miljøgodkendelsen kan ses i sin helhed jf. nedenstående
Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen

- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø-og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø-og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø-og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 28. november 2020 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 28. december 2020, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit D "Klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen
Landmålingstekniker

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af kvægbruget Øbeningsvej 8, 6230 Rødekre

§ 16a, stk. 4

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om husdyr-
brug og anvendelse af gød-
ning m.v.

Godkendelsesdato:
Den 27. november 2020

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Husdyrbruget på Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og der er tidligere meddelt miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven. Udvidelsen af husdyrbruget udløser derfor krav om en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 4.

Husdyrbruget har udover VVM-pligt, krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik (BAT) for at ammoniakemissionen begrænses.

Ansøgning om tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse meddeles efter § 16 a stk. 4 udløser krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport, herefter benævnt MKR, hvis udvidelsen i sig selv overskrider 3.500 kg NH₃-N, der er tærskelværdien for at blive miljøgodkendt efter § 16 a. Udvidelsen og ændringerne i denne ansøgning overskrider ikke 3.500 kg NH₃-N, og det er derfor ikke nødvendigt med en fuld MKR. Ansøger har dog valgt at indsende en MKR. Den er vedlagt under kapitel E.

Aabenraa Kommune har valgt at opfatte MKR som en almindelig ansøgning. Ansøgningen er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Ansøgningen danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse	5
Dispensationer	7
Baggrund og særkender for afgørelsen	7
Landskabelige værdier	8
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
Erhvervsmæssigt nødvendigt.....	8
Natur.....	8
Jord, grundvand og overfladevand	10
Lugt	10
Emissioner og gener.....	10
Bedste tilgængelig teknik (BAT)	10
Øvrige krav	11
Samlet vurdering	11
Lovgrundlag	11
Udnyttelsesfrist.....	11
Revurdering af tillægsgodkendelsen	12
Retsbeskyttelse	12
Andre tilladelser og dispensationer	12
B. Vilkår for husdyrbruget	13
Afgørelse	13
Indretning og drift	13
Lugt	15
Øvrige emissioner	15
Reststoffer	17
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	17
Egenkontrol	18
Beredskabsplan	18
C. Offentlighed og klagevejledning	19
Naboorientering og partshøring	19
Annoncering og afgørelse.....	19
Klagevejledning	19
D. Kommunens bilag	22
Lugtkonsekvenszonen	22
E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 4	23

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Øbeningvej 8, 6230 Rødekro

Ansøger: Marcel og René Cornelissen, Bølkhøj I/S

Ansøgers CVR-nummer: 3590 0802

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: Den 27. november 2020

Sagsbehandler, miljø: Susanne Niman Jensen

Kvalitetssikring, miljø: Jon Kjær Jensen

Sagsbehandler, natur: Søren Lyngdal H. Christensen

Kvalitetssikring, natur: Jon Kjær Jensen

Miljøkonsekvensrapport: Miljørådgiver Nina Laudal Jensen, Sagro

Sagsnr.: 20/15927 dok. 29

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse til kvægbruget efter husdyrbruglovens § 16 a stk. 4 på Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro, matr. nr. 39, Nr. Hostrup, Egvad til produktion af malkekøer med de stillede vilkår.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Eksisterende staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Goldko/kælvningsstald (bygning 10) Gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2.575 m ²	519 m ² 1.089 m ²
Kostald (bygning 6) Gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	4.375 m ²	2.886 m ² 135 m ²
Kalvestald 2 (bygning 3)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	904 m ²	670 m ²
Kalveplads (bygning 8)	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse	766 m ²	100 m ² 84 m ²
Kalvestald 1 (bygning 7)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	315 m ²	151 m ²
Malkecenter og separation (bygning 9)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	1.177 m ²	144 m ²
			5.778 m²

Nye staldanlæg

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Ny stald	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	2.896 m ²	1.400 m²

Eksisterende gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Indhold	Rumindhold	Overfladeareal
Gyllebeholder Bygning 13 GB1	Gylle	3.000 m ³	700 m ²
Gyllebeholder Bygning 14 GB2	Gylle	3.500 m ³	813 m ²
Gyllebeholder Bygning 15 GB3	Overfladevand	1.020 m ³	253 m ²

Nye gødningsopbevaringsanlæg og sandvaskerplads

Opbevaringsanlæg	Indhold	Rumindhold	Overfladeareal
Gyllebeholder evt. med teltoverdækning Bygning 16 tidligere GB4	Gylle	5.000 m ³	1.450 m ²
Ny møddings- og sandvaskerplads Bygning 12	Fast husdyrgødning/dybstrøelse og sandvaskerplads	608 m ² heraf 569 m ² til fast gødning og 39 m ² til en sandvasker	608 m ²

Øvrige nye anlæg

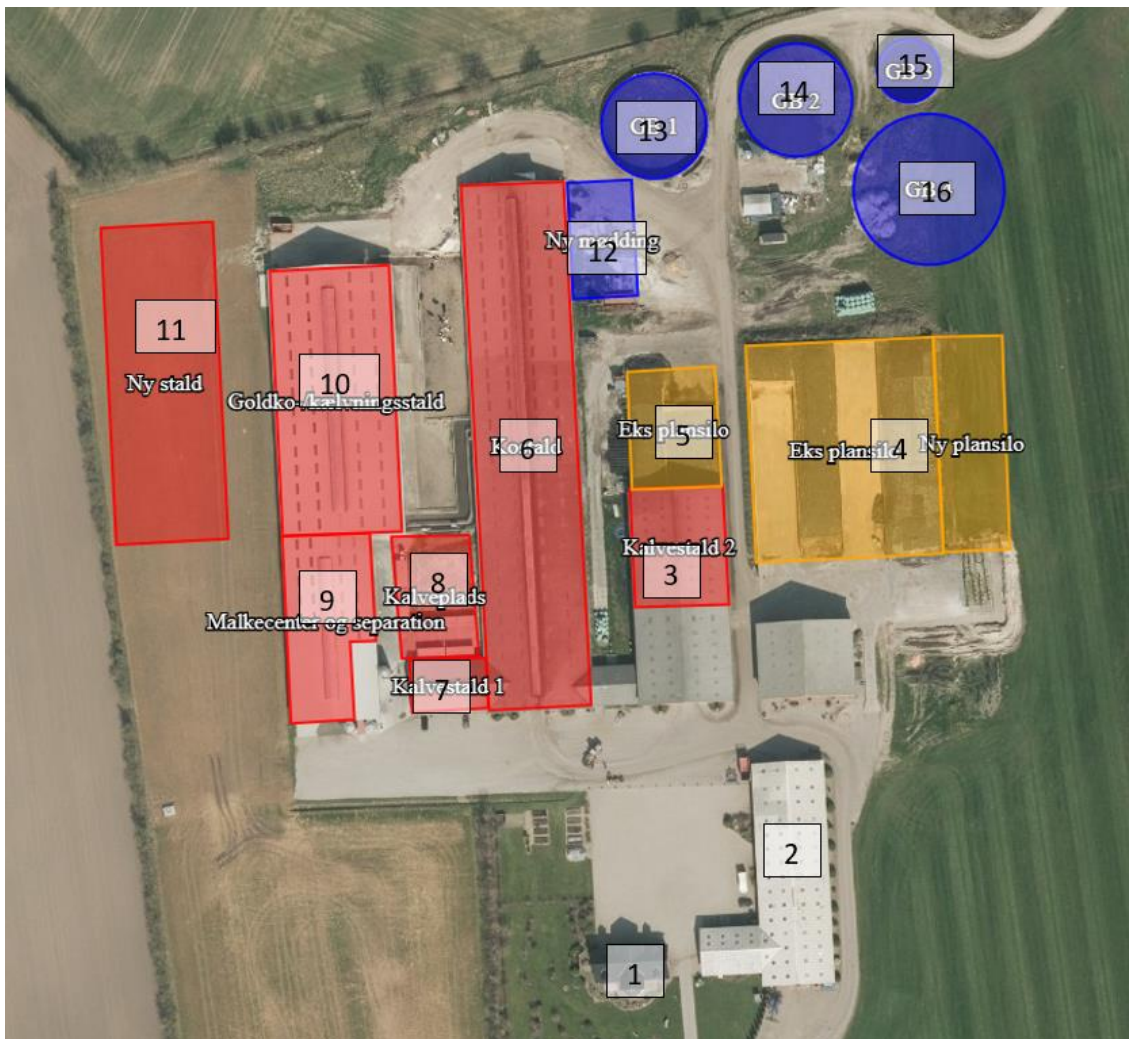
Der godkendes følgende nye øvrige anlæg:

- 1.080 m² ensilageplads.

Øvrige eksisterende anlæg

- Maskinhus (bygning 2)
- Maskinhus (bygning 3)
- Eksisterende plansiloanlæg (bygning 4)
- Foderlade (bygning 3)

Det godkendte staldanlæg kan med denne tillægsgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Figur 1 viser stalde- og opbevaringsanlæg.

Figur 1. Oversigtskort over staldanlæggene. Udklip fra miljøkonsekvensrapporten.

Dispensationer

Aabenraa Kommune meddeler dispensation for afstandskravet på 30 m til naboskel fra den nye stald (bygning 11), på vilkår af, at den nye stald placeres i en afstand af ca. 4 m fra naboskel til matr. 32 Nr. Hostrup, Egvad, ca. 15 m fra matr. 49 Horsbyg, Egvad og ca. 12 m fra matr. 19 Horsbyg, Egvad.

Baggrund

Der blev meddelt miljøgodkendelse til stalden med den valgte placering den 6. marts 2019. Da ansøger ikke har etableret stalden endnu, er det et krav, at der skal søges om stalden igen. Aabenraa Kommune vurderer, at der derfor igen skal meddeles dispensation til afstandskravet til stalden.

Begrundelse for den valgte placering, så der skal søges dispensation

Den nye stald planlægges placeret vest for de eksisterende stalde, da der vil være problemer med at overholde lugtgenekriterierne, hvis den placeres tættere på det lokalplanlagte område til Jump A Lot ApS. Desuden kommer stalden til at ligge parallelt med de eksisterende bygninger, hvilket visuelt ser fornuftigt ud, og det er praktisk.

Partshøring

Aabenraa Kommune har partshørt ejerne af nabomatriklerne, hvor afstandskravet på 30 m til naboskel ikke er overholdt for at få deres kommentarer til ansøgningen. Der var en frist på 2 uger til at komme med kommentarer til partshøringerne. Aabenraa Kommune har ikke modtaget kommentarer til partshøringen.

Aabenraa Kommunes vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at etablering af stalden er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom, da der gives mulighed for, at der kan opstaldes alle typer kvæg i staldanlægget og kvægbruget får en størrelse, der giver mulighed for størst mulig effektivitet.

Aabenraa Kommune har vurderet, at der kan meddeles dispensation med den begrundelse, at etablering af stalden på den valgte placering kan ske uden, at den generer naboerne, da der er tale om dyrkede marker og ikke beboelse, og ejerne af nabomatriklerne ingen bemærkninger har haft. Desuden er det vurderet, at dispensationerne fra afstandskravet til naboskellene ikke tilsidesætter hensynet til de landskabelige værdier, da stalden kommer til at ligge i tilknytning til det eksisterende byggeri.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Den 6. marts 2019 fik Bølkhøj I/S en miljøgodkendelse til at etablere en ny stald med staldtypen: Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb, og til at anvende gylleforsuring i de eksisterende 2 sengebåsestalde med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Miljøgodkendelsen er endnu ikke udnyttet.

I denne tillægsgodkendelse planlægger Bølkhøj I/S at ændre gulvtypen i de eksisterende 2 stalde **fra** sengestald med spalter og gylleforsuring **til** fast drænet gulv med skraber og ajleafløb med den begrundelse, at det planlægges at aflevere gylle til biogasanlæg, der ikke modtager forsuret gylle.

Som underlag i sengebåsene anvendes sand. Da noget af sandet bliver slæbt med ud i gyllen, bliver der behov for en sandvasker, der skal stå på et afsnit af den nye møddingsplads, der i forhold til miljøgodkendelsen fra 2019 bliver flyttet fra nord for til øst for den eksisterende kostald.

I miljøgodkendelsen fra 2019 blev der godkendt en gyllebeholder med teltoverdækning på 5.000 m³. Den er søgt flyttet i tillægget, så den kommer til at ligge syd for den eksisterende mindste gyllebeholder i stedet for øst for med den begrundelse, at afstandskravet til naboskel dermed er overholdt, og der i øvrigt ikke bygges oven på andre rørføringer. I denne

miljøgodkendelse er det ikke et krav, at gyllebeholderen skal teltoverdækkes. Der gives godkendelse til, at der kan etableres teltoverdækning på gyllebeholderen, hvis det ønskes.

Der blev også søgt om udvidelse af ensilagepladsen i miljøgodkendelsen fra 2019. Da den endnu ikke er udnyttet, søges der om den igen i dette tillæg. Begrundelsen for ensilagepladsen er, at ensilagen er af en bedre kvalitet, når det ligger i en silo, end når det ligger i markstakke.

Aabenraa Kommune meddeler tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller medføre andre væsentlige gener.

Tillægsgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema nr. 218 827, version 3 og MKR i kapitel E.

Landskabelige værdier

Nybyggeri og placering af anlæg

I forhold til miljøgodkendelsen er den nye gyllebeholder, der evt. etableres med teltoverdækning, flyttet fra øst for til syd for den mindste beholder, og møddings- og sandvaskerpladsen er flyttet fra at skulle etableres nord for til øst for kostalden.

Bygningerne ligger inden for skovbyggelinjen. Derudover er der ingen af de planlagte nye bygninger, der ligger inden for bygge- og beskyttelseslinjer, eller i områder med landskabelige interesser.

Aabenraa Kommune vurderer, at de nye bygninger er erhvervsmæssigt nødvendige, og at da de ligger i tilknytning til det eksisterende byggeri, har de ikke en væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Aabenraa Kommune vurderer, at ændringen af staldgulvene i de eksisterende kostalde fra sengestald med spalter og gylleforsuring til fast drænede gulve med skraber, ændring af placering af gyllebeholder og møddingsplads med sandvaskerplads og etablering af ensilageplads er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommen med den begrundelse, at ansøger med de gennemførte ændringer kan aflevere husdyrgødningen til biogasanlæg og dermed udnytte husdyrgødningen bedre, hvilket er en økonomisk fordel. Begrundelsen for sandvaskerpladsen er, at biogasanlægget vil være fri for sand til anlægget. Når der sandvaskes kan 95 % af sandet genbruges, hvilket er en fordel for ansøger. Den ændrede placering af møddingsplads med sandvaskerareal og den nye gyllebeholder er begrundet med, at anlægget kommer til at ligge mere samlet, hvilket vil give mere effektive arbejdsgange. Hvis der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder, vurderes det at være erhvervsmæssigt nødvendigt, da den faste overdækning vil betyde, at gyllen får en højere gødningsværdi.

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbruksloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres følsomhed overfor ammoniak jf. nedenstående tabel.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 1. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition Kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Kat 1	1	0,0	0,0
Kat 2	2	0,0	0,0
Mose, kommunalt oprettet	3	0,1	0,2
Mose	3	0,1	0,1
Pot. Ammoniakfølsom skov	3	0,5	1,0

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Der er en række § 3-beskyttede søer og enge, som modtager en forøget deposition af ammoniak af det ansøgte. Den nærliggende sø nord for ejendommen får den største merdeposition på 4,0 kg N/ha/år. Søen er næringsrig og modtager blandt andet drænvand fra omkringliggende marker. Næringsrige søer har ikke en øvre tålegrænse, hvorfor Aabenraa Kommune vurderer, at søens tilstand ikke forværres som følge af det ansøgte.

Da merdepositionen er under 1 kg N/ha/år for de resterende arealer, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Ingen af bedriftens anlæg ligger overlappende med de kommunale udpegninger for områder med særlige økologiske forbindelser, særlige naturbeskyttelsesinteresser eller fredninger

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste område er Natura 2000-område nr. 96 'Bolderslev Skov og Uge Skov', der består af habitatområde H85. Området ligger cirka 8 km sydøst for bedriften.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyr eller planter beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommet tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyr eller planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af den gældende miljøgodkendelse og miljøkonsekvensrapportens afsnit om forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger samt i afsnittet: Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktion, samt ved brugen af naturressourcer, at der med den planlagte ændring ikke vil forekomme en væsentlig påvirkning af den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser og de stillede vilkår overholdes.

Ansøger har ændret placeringen af den nye gyllebeholder (nr. 16 eller GB4). Aabenraa Kommune har undersøgt, at gyllebeholderen ikke ligger i et risikoområde jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens definitioner¹. Gyllebeholderne er tilmeldt 5 års beholderkontrol, og der er etableret gyllealarm på dem. Ansøger har etableret en ca. 0,5 m høj jordvulst nord for vejen for at beskytte en sø, der ligger nord for jordvulsten.

Lugt

Lugtemissionen fra staldanlægget ændres ikke i forhold til det, der blev miljøgodkendt den 6. marts 2019.

Aabenraa Kommune vurderer, at lugtgenerne for nærmeste nabo, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område og byzone er overholdt. Der stilles ikke yderligere vilkår.

Emissioner og gener

Rystelser, flue- og rottegener, transport, lys, støj, uhygiejniske forhold, affald

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer øgede emissioner og gener i forbindelse med de ændringer, der sker i tillægsgodkendelsen.

Aabenraa Kommune stiller ikke yderligere vilkår til emissioner og gener i forhold til de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fra den 6. marts 2019.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for ammoniakemissionen, når husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Aabenraa Kommune har vurderet, at stalde- og gødningsopbevaringsanlæg er korrekt indsat i ansøgningen. Nudriften skal fastlægges for hvert staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i den meddelte miljøgodkendelse, der er udnyttet.

---

¹ Definitionen på et risikoområde er, at det skråner med mere end 6 grader mod sø. GB4 ligger i kote 60 og kronekanten på søen i kote 58. Afstanden er 30 m. Det svarer til 6,7 %. Omregnet til grader er det 4 grader.

Der blev meddelt miljøgodkendelse den 6. marts 2019 til at etablere gylleforsuring i den eksisterende kostald og i goldko/kælvningsstalden. Desuden til at etablere en ny kostald med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Der blev også meddelt godkendelse til en ny gyllebeholder med teltoverdækning.

Da godkendelsen endnu ikke er udnyttet i forhold til etablering af gylleforsuring i de eksisterende stalde, vurderes det, at det er korrekt at indsætte dem med sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal), og at indsætte staldene med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i ansøgt drift. Den nye gyllebeholder, der evt. etableres med teltoverdækning, er ikke etableret endnu. Det var ikke et BAT krav i miljøgodkendelsen at etablere teltoverdækningen. Derfor har kommunen vurderet, at den nye gyllebeholder skal indsættes som et nyt gødningsopbevaringsanlæg.

Ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, ses det, at ejendommen overholder BAT kravet. Aabenraa Kommune stiller vilkår efter teknologibladet til skrabning af gulvene, hvor der er fast drænet gulv med skraber og ajlefløb, og til at staldafsnittene med dybstrøelse strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Den nye gyllebeholder, der indgår i ansøgningen, er ikke indsat med fast teltoverdækning i husdyrgodkendelse.dk, fordi det ikke er et BAT krav. Ansøger vil gerne have mulighed for at etablere fast teltoverdækning for at undgå regnvand til den. Derfor stilles der vilkår til, at hvis der etableres teltoverdækning, skal vilkårene for fast teltoverdækning efter teknologibladet overholdes.

Øvrige krav

Grænseoverskridende virkninger

Aabenraa Kommune vurderer, at de ikke er nogen grænseoverskridende virkninger i forbindelse med udvidelsen på baggrund af afstanden på ca. 30 km til landegrænsen.

Samlet vurdering

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier (der sker ingen bygningsmæssige ændringer)
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i lovekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere 3.500 kg NH₃-N pr. år og er tidligere godkendt efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven. Tillægsgodkendelsen er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16a, stk. 4. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen eller tilladelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af tillægsgodkendelsen

Tillægsgodkendelser til miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne tillægsgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 27. november 2028. Vilkår der videreføres fra miljøgodkendelsen fra 6. marts 2019 er der retsbeskyttelse på indtil den 6. marts 2027. ændrede og nye vilkår er der retsbeskyttelse på indtil den 27. november 2028.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrlovgivningen. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne tillægsgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Aabenraa Kommune har sammenskrevet vilkårene fra den oprindelige miljøgodkendelse fra den 6. marts 2019 med de nye vilkår, der stilles i forbindelse med dette tillæg nr. 1. Aabenraa Kommune har gjort dette, for at gøre det mere læseligt for både ansøger, rådgiver, kommune og andre som måtte læse denne tillægsgodkendelse.

Aabenraa Kommune har tilføjet først i hvert vilkår, om det er et nyt, et ændret eller et eksisterende vilkår, der videreføres.

Slettede vilkår fra miljøgodkendelsen:

- Vilkår 12, der omhandler etablering af en jordvold. Gyllebeholderen er flyttet, og der er ikke lovhemmel til at etablere en jordvold nærmere end 30 m fra et nabo-skel.
- Vilkår 13-19 + 40-43 vedrører gylleforsuring.
- Vilkår 30 og 32 vedrører en forpligtigelse hos ansøger om reaktion, hvis el- og vandforbrug overskrider et eksakt forbrug. Det er blevet erstattet med vilkår om energi- og vandbesparende foranstaltninger.
- Vilkår 34 omhandlede håndtering af affald efter kommunens affaldsregulativ. Det er en generel regel. Derfor er den slettet.

Alle nye og ændrede vilkår, der stilles i forbindelse med dette tillæg har retsbeskyttelse som angivet i denne tillægsgodkendelses afsnit om retsbeskyttelse.

Alle de videreførte vilkår har en retsbeskyttelse som angivet i den oprindelige miljøgodkendelse indtil den 6. marts 2027.

Afgørelse

Vilkår 1. Ændret vilkår. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, herunder skema nr. 218 827 version 5, modtaget i Aabenraa Kommune den 4. september 2020 og med de vilkår, der fremgår af tillægsgodkendelsen.

Vilkår 2. Ændret vilkår. Denne tillægsgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Ændret vilkår. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

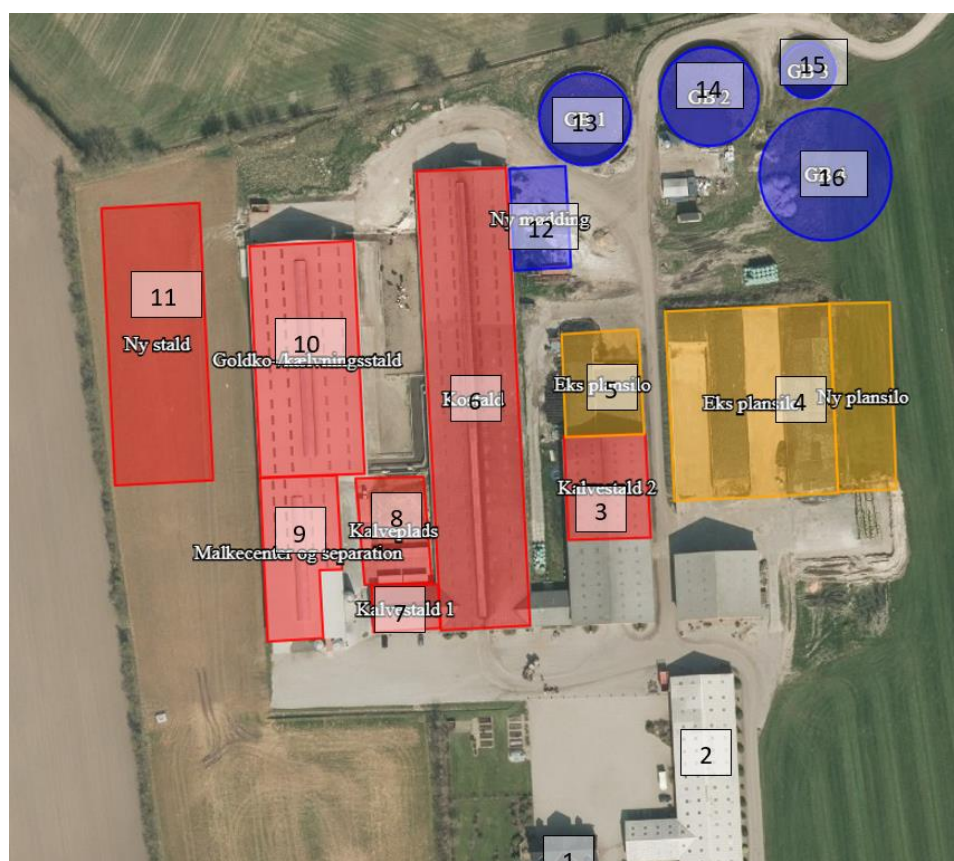

Stald	Produktion	Staldstørrelse	Produktionsareal
Goldko/kælvningsstald (bygning 10) Gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.575 m ²	519 m ² 1.089 m ²
Kostald (bygning 6) Gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	4.375 m ²	2.886 m ² 135 m ²
Ny stald	Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	2.896 m ²	1.400 m ²
Kalvestald 2 (bygning 3)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	904 m ²	670 m ²
Kalveplads (bygning 8)	Kalve under 6 mdr. Dybstrøelse	766 m ²	100 m ² 84 m ²
Kalvestald 1 (bygning 7)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	315 m ²	151 m ²
Malkecenter og separation (bygning 9)	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	1.177 m ²	144 m ²
			7.178 m²

Vilkår 4. Ændret vilkår. Før opførelsen af "Ny stald" og renovering af Goldko-/kælvningsstald og Kostald påbegyndes, skal ejer indsende en målfast tegning over produktionsarealerne.

Vilkår 5. Ændret vilkår. Indretningen af produktionsarealerne angivet i ansøgningen er af vejledende karakter. Der tillades fleksibilitet til at indrette produktionsarealerne anderledes end angivet, såfremt dyretype og staldsystem ikke ændres, og produktionsarealet ikke øges i forhold til det, der fremgår af vilkår 3.

Vilkår 6. Nyt vilkår. Staldanlægget skal etableres som vist på nedenstående kort:

Opbevaring og håndtering af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Vilkår 7. Nyt vilkår. Sandvaskning skal foregå på møddingspladsen.

Håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 8. Ændret vilkår 7. Den nye gyllebeholder, nr.16 eller GB4, skal placeres som angivet i ansøgningsmaterialet, og den skal have en størrelse på 1.450 m² og 5.000 m³.

Vilkår 9. Ændret vilkår 8. Den nye gyllebeholder, nr. 16 eller GB4, kan evt. forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Gyllebeholderen skal være af grå betonelementer og gråt telt.

Vilkår 10. Nyt vilkår. Hvis der etableres fast teltoverdækning på den nye gyllebeholder, nr. 16 eller GB4, skal vilkår 11-13 og vilkår 43, der omhandler overdækning, overholdes.

Vilkår 11. Tidligere vilkår 9. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

Vilkår 12. Tidligere vilkår 10. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Vilkår 13. Tidligere vilkår 11. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Vilkår 14. Nyt vilkår. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

Vilkår 15. Nyt vilkår. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læsekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Lugt

Vilkår 16. Tidligere vilkår 20. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Vilkår 17. Tidligere vilkår 21. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

Øvrige emissioner

Støj

Vilkår 18. Tidligere vilkår 22. Bidraget fra landbruget med adressen Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og i byzone ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Byzone	45	40	35

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger. Støjgrænserne må i byzone ikke overskrides noget sted i området.

Vilkår 19. Tidligere vilkår 23. Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj". Udgifterne afholdes af landbruget.

Støv

Vilkår 20. Tidligere vilkår 24. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Lys

Vilkår 21. Tidligere vilkår 25. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Transport

Vilkår 22. Tidligere vilkår 26. Ved transport af husdyrgødning skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Skadedyr

Vilkår 23. Tidligere vilkår 27. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.

Vilkår 24. Tidligere vilkår 28. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

El- og vandforbrug

Vilkår 25. Tidligere vilkår 29. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.

Vilkår 26. Nyt vilkår. Der skal gennemføres 5 års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør. Kontrollen skal kunne dokumenteres på tilsyn.

Vilkår 27. Tidligere vilkår 31. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.

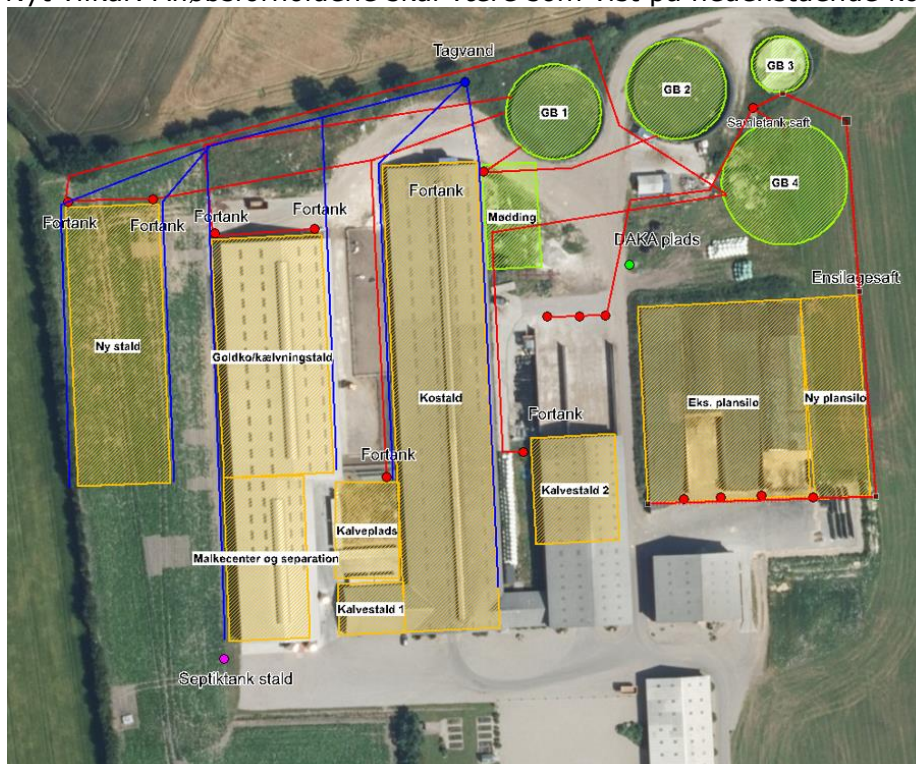
Vilkår 28. Nyt vilkår. Der skal gennemføres kontrol, reparation og vedligeholdelse af el- og vandinstallationer løbende. Der skal føres logbog over større reparations- og vedligeholdelsesarbejde, som f.eks. udskiftning af rør og pumper og el- installationer.

Reststoffer

Spildevand

Vilkår 29. Tidligere vilkår 33. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Vilkår 30. Nyt vilkår. Afløbsforholdene skal være som vist på nedenstående kort:

Olie

Vilkår 31. Tidligere vilkår 35. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af evt. spildolie.

Vilkår 32. Tidligere vilkår 36. Olie og andre fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fæst drænet gulv i "Ny stald", "Goldko-/kælvningsstald og "Kostald"

Vilkår 33. Nyt vilkår. I "Ny stald" "Goldko-/kælvningsstald og "Kostald" skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.

Vilkår 34. Nyt vilkår. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.

Vilkår 35. Nyt vilkår. Gulvet skal være udført med ajleafløb.

- Vilkår 36. Nyt vilkår. Lysningsarealet til ajeafløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med fast drænet gulve.
- Vilkår 37. Nyt vilkår. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.
- Vilkår 38. Nyt vilkår. Skraberens skal være forsynet med timer.
- Vilkår 39. Nyt vilkår. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Dybstrøelsesafsnit i staldene og på kalvepladserne

- Vilkår 40. Ændret vilkår 6. I staldafsnit og på kalvepladser med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Egenkontrol

Generelt

- Vilkår 41. Ændret vilkår 37. Anvendelsen af staldanlægget skal kunne dokumenteres. (Det kan f.eks. være i form af gødningsregnskaber, årsudskrift fra ydelseskontrol og oplysninger fra CHR).
- Vilkår 42. Nyt vilkår. Al dokumentation for overholdelse af vilkår skal opbevares i 5 år og forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Det kan være kvitteringer for aflevering af farligt affald og for el- og vandforbrug. Desuden logbog for det fast dræned gulve og for teltoverdækningerne på gyllebeholderne, hvis der er sket skader.
- Vilkår 43. Tidligere vilkår 38. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Vilkår 44. Tidligere vilkår 39. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen registreres i logbogen.

Staldafsnit med fast drænet gulv

- Vilkår 45. Nyt vilkår. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Vilkår 46. Nyt vilkår. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.
- Vilkår 47. Nyt vilkår. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

- Vilkår 48. Tidligere vilkår 44. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog, de forstår.
- Vilkår 49. Tidligere vilkår 45. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Naboorientering og partshøring

Et udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen blev den 14. oktober 2020 sendt i høring og naboorientering hos ansøger og naboer. Der var en frist på 2 uger til at fremsende kommentarer. Da der kan være nogle, der er fritaget for digital post, blev høringsperioden forlænget til den 4. november 2020.

Aabenraa Kommune har vurderet, at beboere der bor inden for lugtkonsekvenszonen er parter i sagen, da lugt vil kunne mærkes. Med den begrundelse høres de efter Forvaltningslovens² § 19. Naboer skal orienteres efter husdyrbrugloven. Dog kan orientering udelades, hvis det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Aabenraa Kommune har i denne sag foretaget det skøn, at beboelser der ligger inden for lugtkonsekvenszonen, skal have udkastet til orientering.

Der har været dialog med ejerne af nabomatriklen mod øst, hvor der er etableret skov, angående teltoverdækning på den nye gyllebeholder. Dialogen har resulteret i, at vilkårene til teltoverdækningen er ændret fra, at der var et krav om at gyllebeholderen skulle have etableret fast teltoverdækning til, at etablering af fast teltoverdækning er frivillig.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte tillægsgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 27. november 2020, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens³ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljø's landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Tillægsgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

---

² Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Afgørelsen annonceres offentligt den 27. november 2020 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 28. december 2020, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

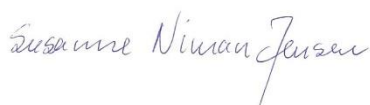
Udkastet til tillægsgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, og de øvrige klageberettigede, herunder parter, naboer og parter (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtmission, jf. kapitel D). Det er vurderet, at beboerne har partsstatus, da lugt vil kunne registreres inden for konsekvensområdet.

Afgørelsen er blevet sendt til nedenstående:

- Ansøger og ejer af Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro, bolkhoj@hotmail.com
- Miljørådgiver Nina Laudal Jensen, Sagro, nlj@sagro.dk
- Nabo, Øbeningsvej 2B, 6230 Rødekro, hvor der har været dialog om teltoverdækningen på den nye gyllebeholder
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Syddanmark, sesyd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Den 27. november 2020

Venlig hilsen

Susanne Niman Jensen
Agronom & miljøsagsbehandler

Byg, Natur & Miljø
Tlf.: 7376 7480

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

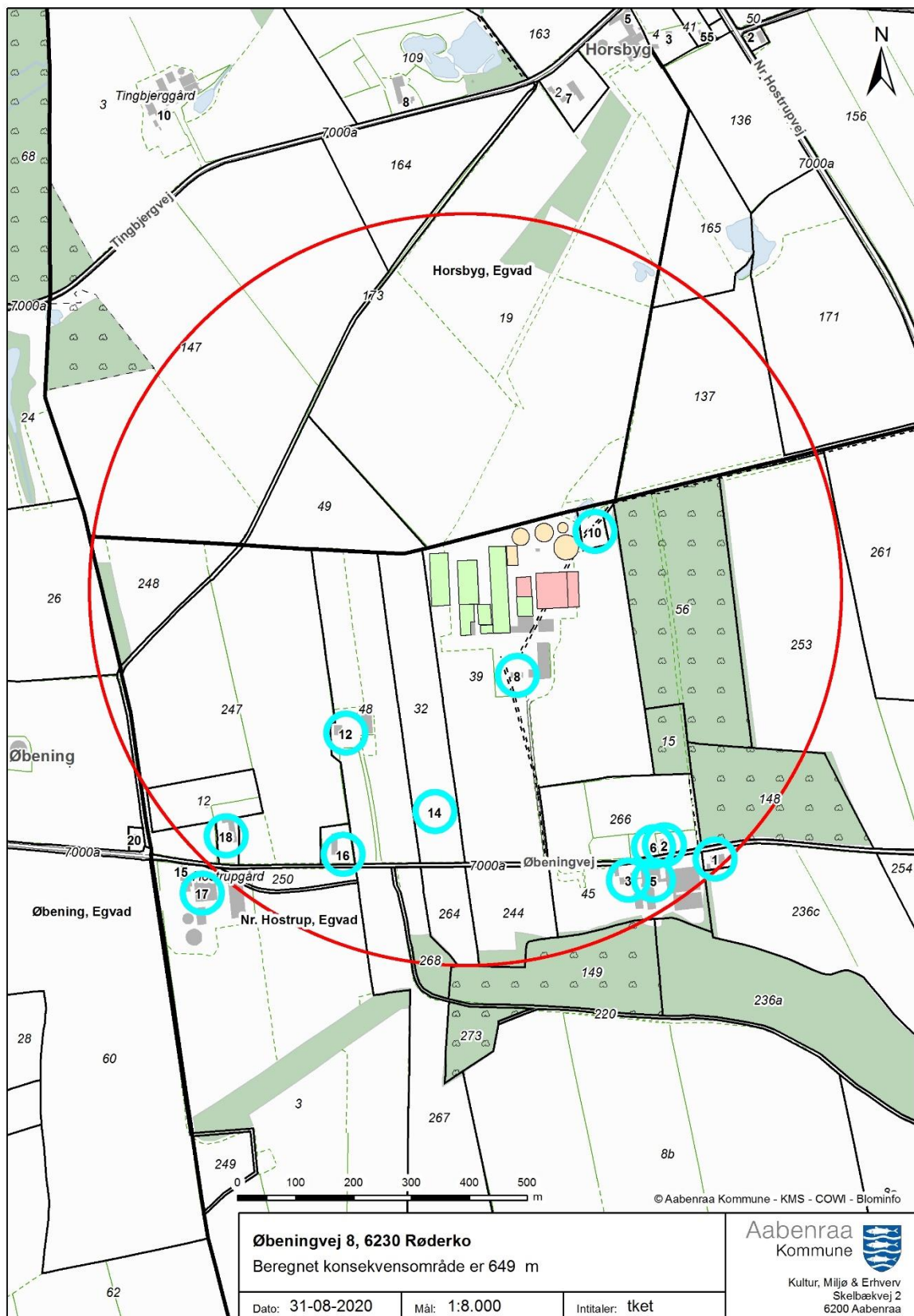

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen, der er på 649 m:

E. Miljøkonsekvensrapport § 16 a stk. 4

Ansøger har indsendt en ansøgning om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Det er miljørådgiver Nina Laudal Jensen, Sagro, der har udarbejdet ansøgningsmaterialet. Nina Laudal Jensen er uddannet jordbrugsteknolog med speciale i miljø og natur.

Ansøgningen fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt med den begrundelse at de væsentligste resultater er indarbejdet i miljøkonsekvensrapporten eller i udkast til tillægget. Den kan fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk. Skemaet har nr. 218 837. Det blev indsendt til Aabenraa Kommune den 4. september 2020 i version 5.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt på de følgende sider.

Miljøkonsekvensrapport for Øbeningsvej 8, 6230 Røde kro

Bølgkøj I/S

Tillæg til 16a godkendelse af 6. marts 2019

Rev 4. september 2020

Udarbejdet den 11. maj 2020

Af miljørådgiver Nina Laudal Jensen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Basisoplysninger	5
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold	7
Lys	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	9
Beliggenhed	10
Planforhold	10
Landskab	10
Afstandskrav	10
Naturområder.....	11
Ammoniakemission	11
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	11
Kategori 1-natur	12
Kategori 2-natur	12
§ 3 områder	12
Kategori 3-natur	13
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	13
National beskyttelse af arter af planter og dyr	14
Biodiversitet – Den danske Rødliste	14
Lugt	14
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	15
Støj.....	16
Rystelser	16
Støv	16
Fluer og skadedyr	16
Til- og frakørsels forhold.....	17
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	18

Egenkontrol	20
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	21
Grundvand	21
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	21
Affald	22
Døde dyr	22
Vand.....	22
Energi.....	23
Klima	23
BAT (ammoniak)	23
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	24
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet.....	24
Befolkningen og menneskers sundhed	25
Alternative løsninger	25
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 6 nr. 5.	25
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	26
Oplysninger om rådgiveren	26

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro, beliggende i Aabenraa Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1261 af 29/11/2019 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.

Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Bølkhøj I/S ønsker at ændre gulvtypen i staldene fra spaltegulv til fast drænet gulv på Øbeningvej 8, 6230 Rødekro.

Ansøger ønsker med denne ansøgning at erstatte forsøringsanlæg med fast drænet gulv. Derudover ønskes der etableret et sandvasker anlæg.

Grunden til at der søges ændringen fra forsuring og til gulvtypen fast drænet gulv er bl.a. ønsket om at levere husdyrgødning til biogas. Det er ikke muligt at opfylde BAT kravet på anden måde end at skifte gulvtypen til fast drænet gulv.

Godkendelsen anses for erhvervmæssig nødvendig for ejendommens drift, da en optimering vil forbedre ejendommens indtjening.

Staldgulvene i de eksisterende kostalde ændres fra sengestald med spalter og gylleforsuring til fast drænet gulv med skraber. Ændringen anses for erhvervmæssig nødvendig, da driften af gylleforsuring er dyr og ved ændringen bliver det muligt at levere gylle til biogas. Biogas gylle udnyttes bedre da næringsstofferne er lettere tilgængelige.

Placering af ny gyllebeholder ændres fra øst for kostald til nord for kostald. Ændringen anses for erhvervmæssig nødvendig, da der også søges om at få ændret vilkår om placering af vold nord for beholderen til øst for beholderen. Der er etableret en jordvold på den anden side af vejen lige nord for beholderne.

Der ønskes muligvis etableret overdækning på ny gyllebeholder. Etableringen anses for erhvervmæssig nødvendig, da der undgås at få en væsentlig mængde regnvand i beholderen som ikke efterfølgende skal udbringes på markerne.

Placering af møddingsplads søges ændret da der skal stå en sandvasker på pladsen. Ændringen anses for erhvervmæssig nødvendig da placeringen er mere centralt og vil lette håndteringen af sandvaskeren. Sandvaskeren betyder at gyllen bliver egnet til biogasanlæg og sandet kan genbruges i staldene.

Der er foretaget beregninger i forhold til lugt i husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser, at genekriterierne til nabo, samlet bebyggelse og by er overholdt. Der skal endvidere beregnes lugt til det lokalplanlagte område og genekriteriet er også overholdt her.

Der er foretaget ammoniak depositionsregninger til nærliggende §3 natur. Beregningerne viser at krav til maksimal total deposition til nærmeste kat 1 og 2 natur er overholdt. Beregningerne viser, at der ikke vil komme en merdeposition på over 1 kg NH₃-N/år på nærmeste kat 3 natur.

Der forventes ikke væsentlige gener fra transporter.

Der forventes ikke væsentlige gener fra støj, støv eller fluer.

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører helt vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Ansøger er Marcel og René Cornelissen, som driver en konventionel mælkeproduktion på adressen: Øbeningsvej 8, 6230 Rødekro.

Ejendommen har en § 16a miljøgodkendelse fra marts 2019 og søger hertil et tillæg.

Den ansøgte ændring er nødvendig for ejendommens drift og ønsket om at levere husdyrgødning til biogas. Ansøgningen er derfor erhvervsmæssigt nødvendig.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Oversigt over husdyrbrugets bygninger:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Goldko-/kælvningsstald	2575	Naturlig ventilation	6 m	(#288187) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse (#288185) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0 0	519 1089
Kostald	4375	Naturlig ventilation	6 m	(#288194) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb (#288191) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0 0	2886 135
Ny stald	2896	Naturlig ventilation	6 m	(#288195) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1400
Kalvestald 2	904	Naturlig ventilation	6 m	(#288197) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	670
Kalveplads	766	Naturlig ventilation	3 m	(#288200) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse (#288199) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0 0	100 84
Kalvestald 1	315	Naturlig ventilation	3 m	(#288203) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	151
Malkecenter og separation	1177	Naturlig ventilation	6 m	(#288206) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	144
Sum						7178

Tabel 1. Oversigt over produktionsareal

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 1	Flydende				700
GB 2	Flydende				813
GB 3	Flydende				253
GB 4	Flydende				1450
Ny mødding	Fast				608

Tabel 2. Husdyrbrugets gødningslagre

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af staldene. Dvs. at der er fratrukket drivgange, indvendige vægge og nakkebønsareal.

- Bygning 1. Beboelse
- Bygning 2. Maskinhus
- Bygning 3. Maskinhus
- Bygning 4. Eksisterende plansiloanlæg samt plansilo på 18*60 m
- Bygning 5. Foderlade samt dybstrøelsesstald
- Bygning 6. Kostald hvor gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv.
- Bygning 7. Kalvestald
- Bygning 8. Kalveplads
- Bygning 9. Malkecenter
- Bygning 10. Goldko-/kælvningsstald hvor gulvtypen ændres fra spaltegulv til fast drænet gulv.
- Bygning 11. Ny stald
- Bygning 12. Ny mødding – placering ændret fra nord for bygning 10 til øst for bygning 6 således der også kan stå en sandvasker på pladsen.
- Bygning 13. Eksisterende gyllebeholder på 3.000 m³ fra 2002. Der anvendes naturlig flydelag.
- Bygning 14. Eksisterende gyllebeholder på 3.500 m³ fra 2007. Der anvendes naturlig flydelag.
- Bygning 15. Eksisterende beholder til overfladevand på 1.020 m³ fra 1994.
- Bygning 16. Ny gyllebeholder på 5.000 m³ som endnu ikke er etableret. Beholderen bliver overdækket.

Afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Figur 2. Afløbsplan

Lys

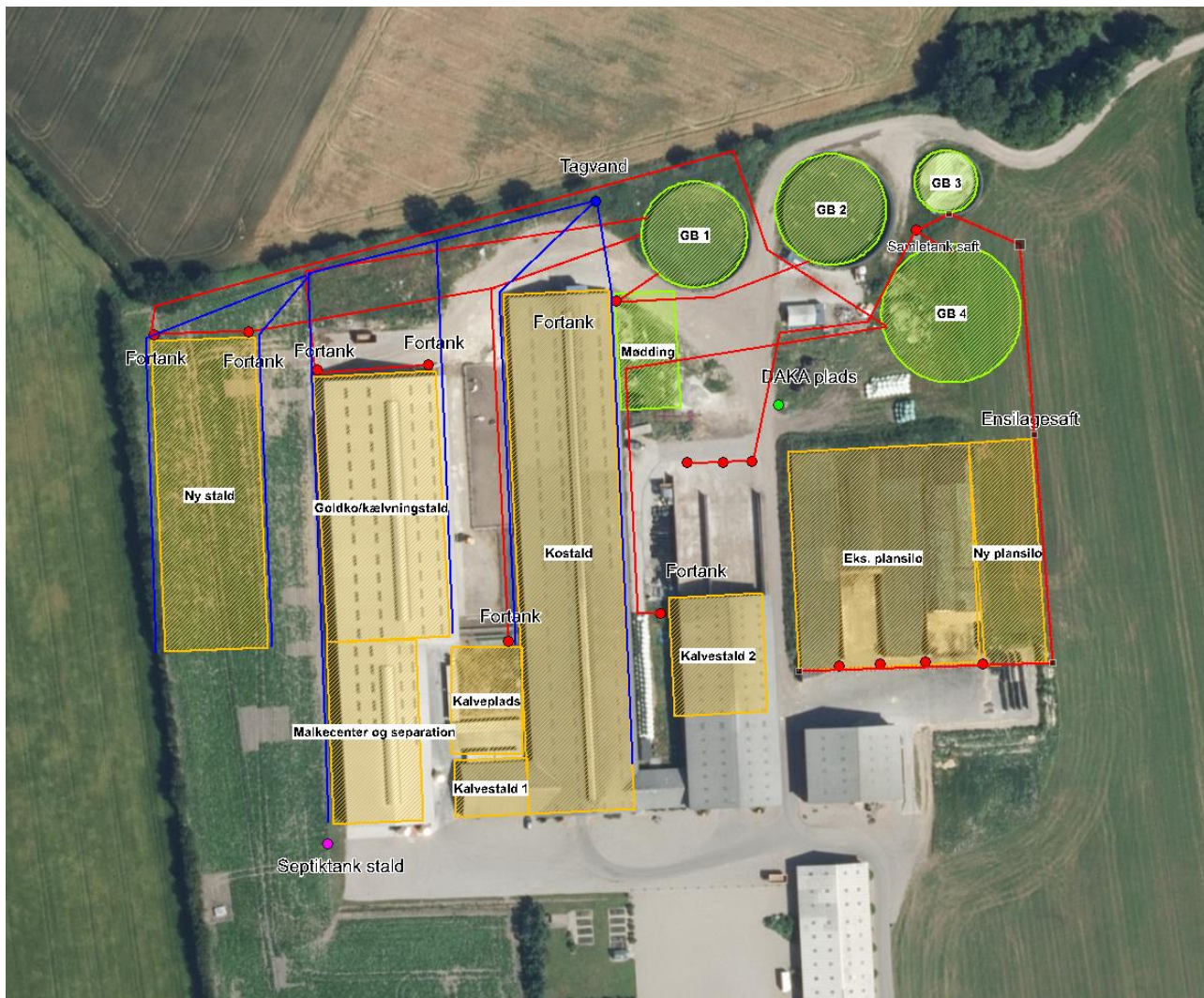
Der er automatiseret tænd og sluk af lys i staldene og vågelys i staldene om natten. Driftsperioden afhænger af tidspunktet på året. Belysningen er primært med lystofrør. Disse er ikke generende for omgivelserne, da de er placeret oppe under taget og lyser direkte ned i stalden.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlægehjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Ejendommens stalde ligger forholdsvist afskærmede i forhold til de omkringboende.

Vurdering

Med baggrund i staldenes placering og beplantningen vurderes det, at driften ikke vil give anledning til væsentlige lysgener for de omkringboende.

Figur 3. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m. Der bygges ny kostald, ny mødding samt gyllebeholder. Derudover ønskes der muligvis teltoverdækning på ny gyllebeholder. Teltoverdækningen tages med således at kommunen kan vurdere de landskabelige værdier.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)
GB 1	3.000	3.000
GB 2	3.500	3.500
GB 3	1.020	1.020
GB 4		5.000
I alt	7.520	12.520

Tabel 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket til enhver tid vil være overholdt da der kun leveres det afgassede gylle tilbage som der er plads til.

Gyllen vil blive afhentet af biogasanlæg i fortank ud for hver stald (3 stk. afhentningssteder). Afgasset gylle leveres tilbage i gyllebeholder 2 og 4.

Dybstrøelse vil også blive leveret til biogas. Der vil blive muget ud ca. 1 gang hver måned og dybstrøelsen vil blive afhentet med det samme.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i landzone ca. 1 km syd for landsbyen Horsbyg og øst for Øbening. Der søges om dispensation fra afstandskravet på 30 m til naboskel, da den ønskede nye stald ligger ca. 4 meter fra naboskel.

Landskab

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i kommuneplan samt fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er udarbejdet lokalplan for nærliggende område til konferencecenter m.m., Nr. Hostrup, Aabenraa

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Husdyrbruget ligger indenfor:

Særlig værdifuldt landbrugsområde

Skovbyggelinje

Område med særlig drikkevandsinteresse

Nitratfølsomt indvindingsområde

Vurdering

Da nybyggeriet sker i tilknytning til eksisterende byggeri, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlægget ligger indenfor ovenstående krav på nær afstanden til naboskel.

Der søges om dispensation for afstandskrav fra ny stald til naboskel.

Vurdering

Det vurderes at de driftsmæssige ændringer ikke vil medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder**Ammoniakemission**

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 7.789,3 kg NH₃-N/år.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 11,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 85: Bolderslev skov og Uge skov.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 11,5 km nordvest for det nærmeste naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

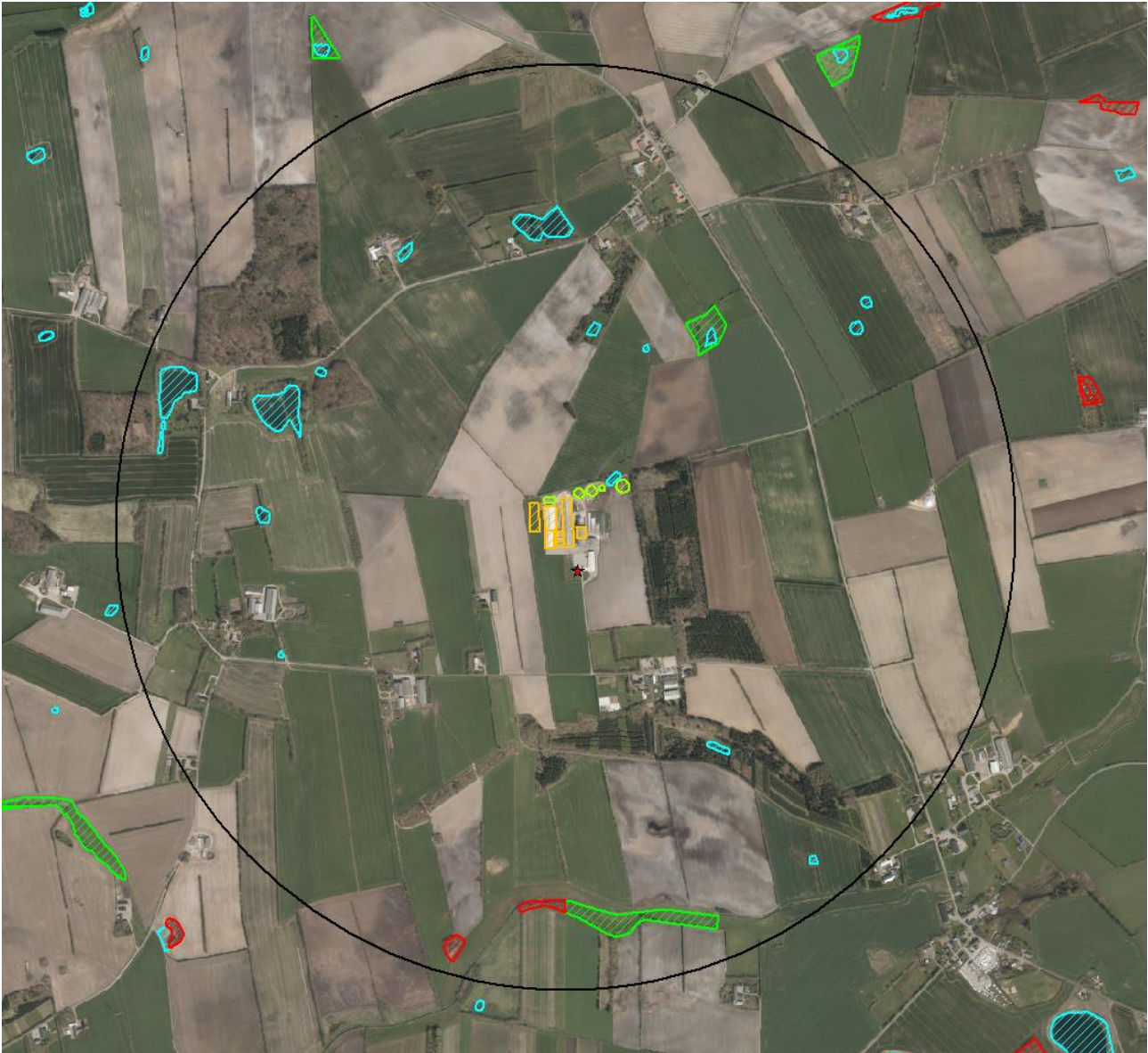
Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3,3 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i husdyrgodkendelse.dk, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IVarter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre

lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde.

Kommunen har ved miljøgodkendelsen i 2012 ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Der er ikke kendskab til fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er ikke kendskab til truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Øbeningvej 16	0	FMK	149,2	149,2	509,3	Ja
 Tingbjergvej 3	0	NY	578,2	578,2	999	Ja
 Øbeningvej 6	0	NY	578,2	520,4	521	Ja
 Hellevad Ejerlav, Hellevad	0	NY	790,5	751	3282,2	Ja
 Mjøl, Rise	0	NY	790,5	751	4121,8	Ja

Tabel 4. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

I "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004 angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Med denne afstand er der rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 5. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Nærmeste nabo i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på under 300 m og er således indenfor den anbefalede afstand på de 300 m, som angivet ovenfor.

Der forventes dog ikke gener for nabo da ejendommen er afskærmet af beplantning mod nærmeste nabo.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støj

Støjklender på husdyrbruget består primært af transport, indblæsning af foder og kørsel med grovfoder. Afhentning af mælk, indkøbt foder og dyr kan ske udenfor normal arbejdstid, men eller foregår arbejdet normalt indenfor dagtimerne. Der må dog på beregnes ekstra trafik, også udenfor dagtimerne i forbindelse med spidsbelastningsperioder, typisk ved forårsarbejde og høst. Støjgener er kortvarige og vil være meget lokale.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Støvgener i kortere perioder under høstarbejdet må påregnes. Desuden kan der være støv i forbindelse med transporter, men de vurderes at være kortvarige.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning ved småkalve samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid gældende regler fra Statens Skadedyrlaboratorium følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Adgangen til ejendommen sker ad Øbeningsvej fra vest og fra øst og fra egen anlagt grusvej med overkørsel til Nr. Hostrupvej. På Øbeningsvej passeres fra øst Jump-A-Lot og beboelser og fra vest passeres beboelser. Ofte benyttes grusvejen med forbindelse til Nr. Hostrupvej. Ved at benytte denne, vil der ikke være trafik mod øst forbi Jump-A-Lot og beboelser.

Transporterne sker typisk på hverdage i tidsrummet 8-16, men kan forekomme hele døgnet i den periode, hvor der køres gylle ud eller i høst, herunder ved snitning af græs og ensilage. Udkørsel af gylle forsøges gjort over så kort et tidsrum som muligt, dels af driftshensyn, men også for at minimere geneperioden så meget som muligt.

Ved afhentning og levering af biogas vil transporterne ske via den østlige adgangsvej. Ved at benytte denne adgangsvej vil den tunge trafik genere mindst muligt. Der forventes at biogas vil hentet 1-2 læs rågylle om dagen og der vil oftest blive leveret biogasgylle tilbage samtidig.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør, ydelseskontrol mv.

Vurdering

Adgangen til ejendommen sker ad Øbeningsvej fra vest og fra øst og fra egen anlagt grusvej med overkørsel til Nr. Hostrupvej. På Øbeningsvej passeres fra øst Jump-A-Lot og beboelser og fra vest passeres beboelser. Ofte benyttes grusvejen med forbindelse til Nr. Hostrupvej. Ved at benytte denne, vil der ikke være trafik mod øst forbi Jump-A-Lot og beboelser.

Det vurderes derfor, at til- og frakørselsforholdene til Øbeningsvej 8 ikke medfører væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke

selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen da alt markarbejde udføres af maskinstation.

Gyllebeholderne er underlagt 5-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

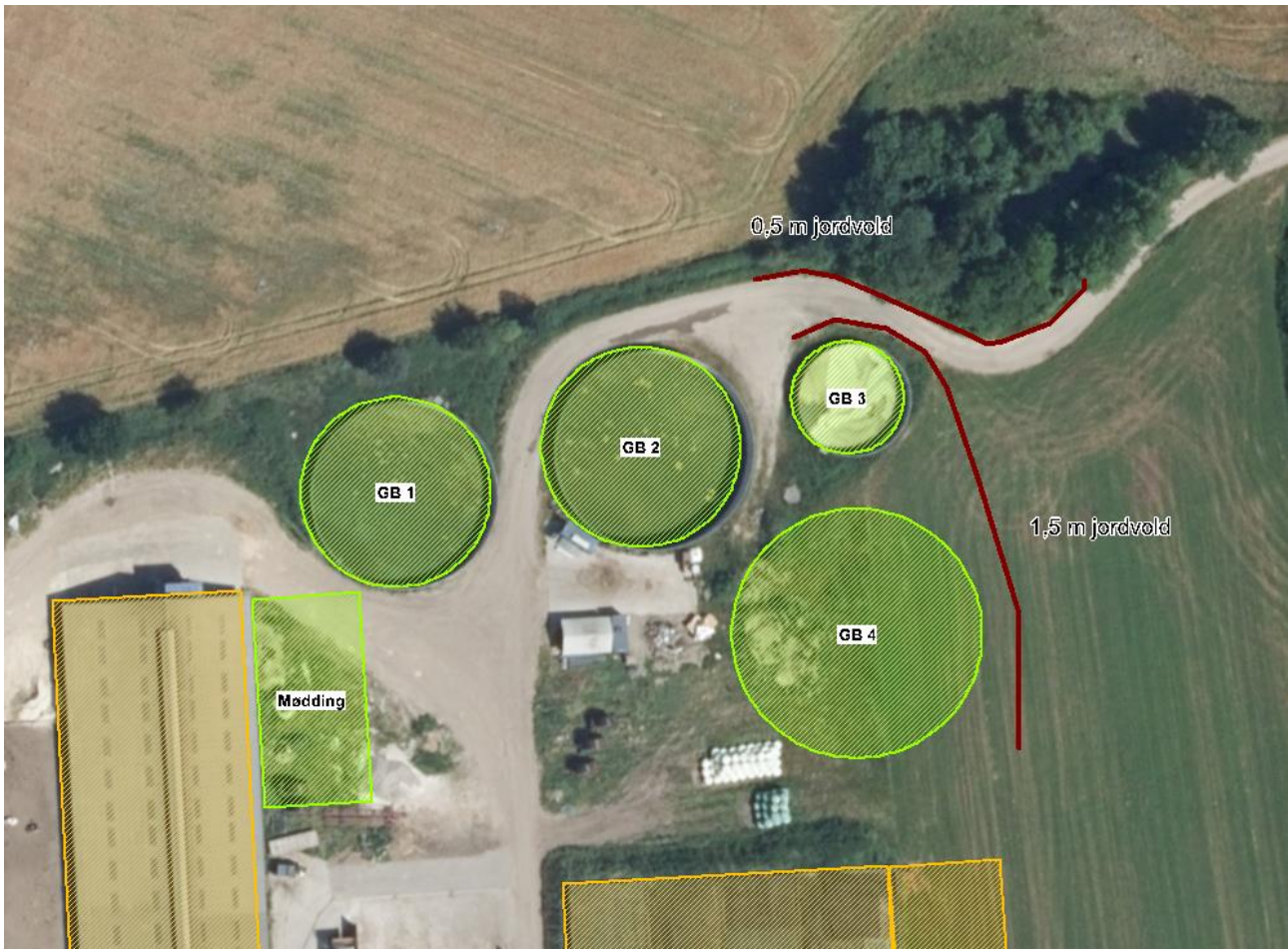
Gylletankene er forsynet med gyllealarm.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Dog er der en § 3 sø i umiddelbar nærhed af beholderne og der etableres derfor jordvold som afværgeforanstaltninger.

Figur 6. Afværgeforanstaltninger

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af NaturErhverv. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner efterses med jævne mellemrum (BAT).

I løbet af dagen holdes anlægget under opsyn og det tjekkes, om anlæggene kører som de skal. Derudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads.
- Der etableres flydelag umiddelbart efter tømning af gyllebeholder.
- Gylletanken kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gyllebeholderen kontrolleres i 5 års-beholderkontrol af autoriseret kontrollør.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Ejendommen ligger i område for særlig drikkevandsinteresse, nitratfølsomt indvindingsområde samt indsatsområde indenfor NFI.

Der er 3 borer på ejendommen, DGU nr. 160.1778 og DGU nr. 160.838.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i to overjordiske tanke på hhv. 4.000 og 2.500 liter fra hhv. 2005 og 1992. Derudover er der i foderlade en tank på 1.200 liter fra 2000. Tankene er placeret på fast bund uden afløb.

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af svovlsyre til forsuringsanlægget og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider

Normalt opbevares der ikke pesticider på ejendommen da markarbejdet foretages af maskinstation. Hvis der bliver behov vil pesticider opbevares i aflåst kemikalierum. Nødvendige pesticider vil blive brugt op i

ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Medicinen opbevares i teknikrum. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Aabenraa Kommune.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container og afhentes af renovatør efter behov.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles og leveres til kommunal modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket mellem plansilo og gyllebeholder. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra eget vandværk.

Vandrør m.m. kontrolleres jævnligt og evt. lækager repareres straks.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

Elektricitet anvendes primært til malkning, gylleseparation, nedkøling af mælk, gyllepumpning samt belysning. Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger med dyrehold, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning. Opvarmning af stuehus sker med overskudsvarme fra køling af mælketank.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Der er vågelys i staldene om natten og der er automatiseret tænd og sluk af natlyset i staldene.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Ventilation er naturlig.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metan udledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Der er varmegenvinding fra mælkenedkøling, derved reduceres energi indkøb, der potentielt kunne komme fra afbrænding af fossilt brændstof.

Ud fra ovenstående vurderes det at klimapåvirkningen fra ejendommen søges begrænset.

BAT (ammoniak)

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt. Se tabel nedenfor.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6298	1491	7789
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6298	1491	7789
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 6. BAT-beregning

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er ikke beliggende i område med landskabelige interesser og fremstår som en samlet byggemasse.
- Der er flydelag på eksisterende gylletanke samt telt på ny gylletank, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Øbeningvej 8 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Øbeningvej 8 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Øbeningvej 8 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Der er søgt om at ændre fra forsuring og til fast drænet gulv for at kunne levere husdyrgødning til biogas. For at opfylde BAT er der ikke andre løsninger end at indsætte BAT gulvet fast drænet gulv.

Der har ikke været overvejet andre alternativer, hvad angår placering af det nye byggeri. Det skyldes, at de eksisterende gyllebeholdere er placeret på østsiden af den eksisterende stald, og spærrer dermed for udvidelsen den vej. Derudover sætter lugtgenekravet også begrænsning for udvidelse mod syd.

Vurdering

Det vurderes, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 6 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansørgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

5. Befolkningen og menneskers sundhed.
6. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
7. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
8. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
9. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
10. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Oplysninger om rådgiveren

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af miljørådgiver i SAGRO Nina Laudal Jensen, jordbrugsteknolog med speciale i miljø og natur.